

ACHROMIA BY INDIA MAHDAVI

Η έκθεση συλλεκτικού design στην Carwan Gallery αναθεωρεί την κληρονομιά του κλασικισμού.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟ ΜΑΡΤΙΝΟ

Η νέα ανάθεση της Carwan Gallery στη Γαλλοϊρανή αρχιτέκτονα και designer, India Mahdavi, εστιάζει στην εξερεύνηση των ιδιοτήτων της τρισδιάστατης φόρμας, όταν από αυτήν απουσιάζει το χρώμα.

Η λευκότητα είναι ένα από τα κυρίαρχα χαρακτηριστικά του κλασικισμού, ή τουλάχιστον της αντίληψής μας για το τι είναι «κλασικό». Αν και τα μουσεία σε ολόκληρο τον κόσμο είναι γεμάτα με κατάλευκα αγάλματα, η αρχαιολογική τεκμηρίωση έχει δείξει ότι τόσο οι Έλληνες όσο και οι Ρωμαίοι έκαναν εκτεταμένη χρήση του χρώματος, τόσο στα γλυπτά τους όσο και στα κτίρια – αυτός, μάλιστα, ήταν ο κανόνας. Ζωηρά χρώματα, σε έντονες αντιθέσεις, χρησιμοποιούνταν συχνά σε σύνθετα γεωμετρικά μοτίβα, αναδεικνύοντας το αρχιτεκτονικό και γλυπτικό υπόβαθρο ως αναπόσπαστο τμήμα τους. Οι σύγχρονες απόπειρες αποκατάστασης των χρωματισμών της κλασικής τέχνης έχουν προκαλέσει σοκ, τουλάχιστον στο Δυτικό βλέμμα που είναι εξοικειωμένο με μία συγκεκριμένη αντίληψη του κλασικού ιδεώδους. Στην πραγματικότητα, η «αχρωμία» του ευρωπαϊκού (και ευρωκεντρικού) νεοκλασικισμού, η οποία δίνει το μέτρο της διχοτομίας ανάμεσα σε μία «Δυτική» λευκότητα και μια «Ανατολίτικη» πολυχρωμία, στηρίζεται σε ένα ιστορικό λάθος. Αφετηρία αυτής της παρανόησης ήταν

ο ίδιος ο «πατέρας» της ιστορίας της τέχνης, Johann Joachim Winckelmann (1717-1768), ο οποίος ήταν ο ιστορικός που «ανακάλυψε» την κλασική Ελλάδα όπως τη γνωρίζουμε σήμερα και όπως την έχει «κατασκευάσει» στη συνέχεια ο Δυτικός πολιτισμός, ώστε να μπορεί να τη θεωρεί «πηγή» του.

Η India Mahdavi, σημαντική μορφή του σύγχρονου design με έδρα της το Παρίσι, χρησιμοποιεί το χρώμα εκτεταμένα και με μεγάλη πρωτοτυπία. Η μοναδική, «πολυχρωματική» της εικαστική έκφραση έχει γίνει η προσωπική της «υπογραφή» και αντιγράφεται εκτεταμένα. Είτε πρόκειται για ένα εμβληματικό ροζ εστιατόριο στο Λονδίνο είτε για ένα καταπράσινο δωμάτιο τσαγιού, το ζωηρό χρώμα είναι το κυρίαρχο χαρακτηριστικό σε οτιδήποτε αγγίζει.

Το έργο της India Mahdavi συχνά αναφέρεται σε διαφορετικούς πολιτισμούς και γνωστικά αντικείμενα, καθώς η ίδια έχει περάσει μια «νομαδική» παιδική ηλικία η οποία την οδήγησε από τη Μέση Ανατολή στην Ανατολική Ακτή των ΗΠΑ και στη συνέχεια στην Ευρώπη. Η ίδια αυτοαποκαλείται «πολύγλωσση και πολύχρωμη», εννοώντας ότι χρησιμοποιεί πολλές και διαφορετικές σχεδιαστικές γλώσσες, ενώ λατρεύει να συνταιριάζει τα χρώματα σε νέους, τολμηρούς συνδυασμούς. Σαν σκηνογράφος που πασχίζει να αποδώσει το τέλειο «κάδρο», το πάθος της για τον κινηματογράφο ξεδιπλώνεται στις εικαστικές ποιότητες έργων που

καλύπτουν τη μόδα, την επίπλωση, τους εμπορικούς χώρους και τα ξενοδοχεία. Σε κάθε περίπτωση, τα έντονα χρώματα και σχήματα είναι τα δομικά στοιχεία κάθε μέρους αυτού του καλειδοσκοπικού κόσμου, ως αντίδοτο στη μινιμαλιστική, μονοχρωματική παλέτα που χαρακτηρίζει τη συντριπτική πλειοψηφία των σύγχρονων «καλόγουστων» εσωτερικών. Ως προς τα χρώματα, η ίδια η Mahdavi δηλώνει: «Είναι το φως και η σκιά του Νότου από όπου κατάγομαι, ενώ έχουν μετατραπεί στην έκφραση της νοσταλγίας για έναν χαμένο παράδεισο που ξυπνά μέσα μου την επιθυμία να φανταστώ νέους».

Η designer έχει περάσει ελάχιστο μέρος της ζωής της στην Ανατολή, από εκεί όμως αντλεί την έμπνευσή της. Η πολυχρωμία του έργου της συχνά μπλέκεται στο δίπολο της «αχρωματικής» Δύσης και της «πολύχρωμης» Ανατολής, όχι μόνο από τους κριτικούς αλλά ακόμα και από φίλους. Ο εικαστικός Adel Abdessemed έχει περιγράψει το έργο της Mahdavi ως μια «φανταστική εκδοχή της Ανατολής που δεν υπάρχει στην Ανατολή, ένα είδος ονειρικής εικόνας». Θα μπορούσαμε να το αποκαλέσουμε μια νέα ερμηνεία της Ανατολής μέσα από τα δικά της μάτια, μια «Λεβαντινική» αισθητική, μια επαναδιατύπωση ενός ολόκληρου κεφαλαίου του οπτικού πολιτισμού της Δύσης, που έχει ξεχαστεί από τη συλλογική μνήμη.

Η σειρά έργων συλλεκτικού design με τον τίτλο «Achromia» διερευνά τη σχέση ανάμεσα στο έργο της Mahdavi και την αφαίρεση του χρώματος από την κλασική τέχνη και αρχιτεκτονική. Η πρόκληση για την εικαστικό και designer ήταν να επανεφεύρει τα πιο εμβληματικά της αντικείμενα, με οδηγό ένα «σύγχρονο σφάλμα» της ιστορίας της τέχνης, που αφαιρεί το χρώμα από τον τρισδιάστατο, αρχιτεκτονημένο χώρο.

Αυτή η παράδοση συνθήκη ανοίγει νέες προοπτικές για το έργο της, συνολικά, ακριβώς όπως η λανθασμένη αχρωμία των αρχαίων ελληνικών ναών και αγαλμάτων άλλαξε την αντίληψή μας για το τι ήταν στην πραγματικότητα και τι εμπειρία ήταν επιθυμητό να προκαλούν. Η εμφάνιση των αντικειμένων της Mahdavi, από τη στιγμή που αφαιρείται από αυτά το χρώμα, αλλάζει ριζικά, εξαιτίας ενός «ιστορικού λάθους» στην ερμηνεία τους. Έτσι, μέσα από αυτή την αφαίρεση, η δύναμη του χρώματος επιστρέφει εμφατικά και αναδεικνύεται η σημασία του για την προσωπική μας αντίληψη του χώρου αλλά και για τις ψυχολογικές του επιπτώσεις σε εμάς.

Συχνά, η δεξιοτεχνική χρήση του χρώματος από τη Mahdavi επισκιάζει τις ικανότητές της στην επεξεργασία του σχήματος. Έτσι, η ανάθεση φιλοδοξεί να αναδείξει και αυτή την πτυχή της: Στην πραγματικότητα, η ποιητική του έργου της πηγάζει από τη συνεχή έρευνα πάνω στους τρόπους με τους οποίους το φως έρχεται σε διάδραση με τα χρώματα και τις υφές. Σε αυτό το πνεύμα, τα συλλεκτικά αντικείμενα που κατασκευάστηκαν ειδικά για την έκθεση και διατίθενται από την γκαλερί αιχμαλωτίζουν το φως με τον ίδιο τρόπο που οι ραβδώσεις ενός Δωρικού κίονα, μέσα από τις φωτοσκιάσεις, δίνουν έμφαση στην υφή και τις γλυπτικές λεπτομέρειες.

**ACHROMIA BY INDIA MAHDAVI,
CARWAN GALLERY ΕΩΣ 14/8**

India Mahdavi,
Φωτογραφία κατά τη δημιουργία έργου στα Δέλτα Μάρμαρα Φωτογραφία: Giorgos Sfakianakis
Ευγενική παραχώρηση: Carwan Gallery